

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 korona.
Egyes száon árs 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYZEREN:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.

Íde küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

A szervezeti szabályzat javaslatról.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése felhívta a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottságot, hogy munkáját terjessze a novemberi közgyűlés elé.

A szervezeti szabályzat javaslatot annak idején meg fogja kapni minden bizottsági tag és mivel lapunk terjedelme nem engedi, hogy az egész javaslatot leközöljük, pusztán a fizetésre és korpótlékra vonatkozó javaslattal számolunk be, előbb azonban nagy általánosságban magával a szervezeti szabályzattal is foglalkozunk.

A szervezeti szabályzat javaslat igen kevés újat tartalmaz és majdnem hű másolata az 1896-ban alkotott szervezeti szabályzatnak. Itt-ott látszik rajta a simítani, javítani akaró kéz, de új eszméket hasztalan keresünk benne.

De aki állít valamit, az bizonyítson is.

Az 1., 2., 3., 4., 5. szakasz változatlanul maradt, ellenben a 6. §-ban új intézkedést találunk, amennyiben az eddigi 4 aljegyző helyett csak 2 aljegyző lesz tagja a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek, mert 2 aljegyzőből fogalmazó lesz az új javaslat értelmében.

A 7., 8., 9., 10., 11. és 12. §-okban nincs változás, a 13. §. kimaradt, illetve törölve lett, a 13. §. változatlan, míg a 14. §-ban a szervezeti szabályzat javaslat a közgyűlések idejét *délutánra* javasolja. A 15. §. megmarad, de mivel a 13. §. az új tervezetből kimarad ez 14. számot nyert.

Az új tervezet a tanács hatáskörét kiterjeszti a következőkben:

A gazdasági munkás- és cselédpénztárról szóló 1900. évi XVI. t.-cz. 28. §-a értelmében megalakítandó helyi bizottságba 4 tagot választ.

Az erdőmunkásokról szóló 1900. évi XVIII. t.-cz. 45. §-a értelmében a tanács kirendelt tagja mint elsőfoku hatóság jár el.

A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. t.-cz. 8., 13., 14. §§-ai értelmében a munkaszereződések megkötésénél közreműködik. Ugyanezen t.-cz. 72. §-a értelmében mindazon ügyekre nézve, melyek hatósági intézkedést igényelnek, a tanács kijelölt tagja mint elsőfoku hatóság jár el.

A dohánytermelők jogviszonyainak szabályozásáról szóló 1900. évi XXIX. t.-cz. 35. §-a értelmében mindazokra az ügyekre nézve, melyek jelen törvény szerint hatósági intézkedést igényelnek, a tanács kijelölt tagja mint elsőfoku hatóság jár el.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. t.-cz. 13. §-a értelmében a rendőri büntető bírásokodokban másodfok jár el.

A műemlékek fenntartásáról szóló 1881. évi XXXIX. t.-cz. 2. §-a értelmében a törvényhatóság területén felfedezett műemlékekről a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez jelent.

A 18. §. változatlan, ellenben a 19. §-ban azon változás van, hogy az eddigi 7 ügyosztály helyett 6 ügyosztályt javasol.

A 20. §-ból töröltetett a következő: „tartozások behajtása, elengedése és leírása iránti intézkedés”. Az ügyosztályt a főjegyző vezeti egy közigazgatási gyakornokkal és a szükséghez képest egy aljegyzővel vagy fogalmazóval.

A 20. §-ban a gazdasági és erdészeti ügyosztályban a réginel világosabban van körülírva ezen ügyosztály teendője; az ügyosztály vezető tanácsnokának gazdasági ügyekben a városgazda lesz a helyettese, az ügyosztályhoz tartozik a főerdőmester (eddig erdőmester), 1 fogalmazó, vagy írnok, 1 gazdasági gyakornok, 3 főerdész (eddig erdészek), 1 erdész gyakornok, 39 erdővédő, a mátai biztos, 2 külső és 1 belső állatorvos, a mezőrendőrök, a ménesmester és a városi főkertész (eddig kertész).

A 23. §. az erdészeti személyzet teendőit sorolja elő.

A 24. §., mely a rendészeti, egészségügyi, építkezési és iparkihágási ügyosztály teendőit írja elő; az új javaslat az iparhatósági ügyeket ezen ügyosztályba sorozza és a vezető tanácsnok mellé egy fogalmazót, vagy közigazgatási gyakornokot oszt be.

A 25. §. a közművelődési, közoktatási ügyosztályhoz csatolja az ipartanügyet is, igen helyesen.

A 26. §. az adó, javadalom, kezelési és statisztikai ügyosztály 1. pontja a városi adóhivatal és adópénztár felett való felügyeletet az ügyosztályra ruházza. Ezen ügyosztálynál rendkívüli jó intézkedéseket találunk a tervezetben, azt azonban nem értjük, hogy az adótárnok (eddigi adópénztárnok) miért ne lenne tagja a törvényhatósági bizottságnak, ha tagjai maradnak a házi- és gyámpénztárnok. Ezen ügyosztály teendőit a 11. §-ban írja elő a javaslat.

A 37., 38. és 39. §§-ban a katonai és illetőségi ügyosztálynál újítás nincs.

A 40. §. a tanács ügyrendjét írja elő egészen a 62. §-ig.

A 62. §. a polgármester ügyköréről szól és az eddigi hatáskörét négy §-sal bővíti ki a tervezet; nevezetesen:

Teljesíti az esküdtbíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. 9. és következő szakaszaiban reáértött kötelelességeket.

A gazdasági munkavállalkozóknál a segédmunkásokról szóló 1899. évi XLIII. t.-cz. V. fejezet 18. §-a értelmében mint másodfoku hatóság jár el.

Az 1895. évi XLIII. t.-cz. 14. §-a értelmében a lelkészek és egyházközségi előjárók alkalmazása körül eljár.

Az 1894. évi XXXII. t. cz. I. §-a értelmében a születendő gyermekek vallására vonatkozó megegyezés megkötésénél eljár.

A 66. §. kimondja, hogy a főjegyző a jog- és pénzügyi bizottság vezetője. A tervezetnek ezen rendelkezését nem tartjuk szerencsésnek, mert a főjegyző e nélkül is nagy munkát köteles teljesíteni.

A 67. sz. az aljegyzők és fogalmazók ügykörét szabályozza.

A 68—71. §-ok az árvaszékről szólnak. A tervezet szerint az árvaszéki elnök nem lesz tanácsnok, tisztán az árvaügyeket vezeti és az ügyosztály még I. ülnököt kap. Az újítás nagyon helyénvaló és időszerű.

A 72—77. §§. a gyámpénztár ügykörét tartalmazzák.

A 78. §. a tisztí ügyesség tennivalóit szabályozza.

A 79—97. §§. A rendőrség feladatairól szól. Ezentul a rendőrség egy kerületet képez és 4 ügyosztálya lesz, ugymint:

- a) rendőrőrkapitányság, ugy is mint iparügyosztály és közigazgatási rendőri ügyosztály;
- b) bünyügyi és kihágási ügyosztály;
- c) bejelentési hivatal;
- d) mezőrendőrkapitányság.

Megemlítjük itt, hogy a közbiztonságra 132 gyalog és 14 lovasrendőr fog felvigyázni.

A 98—102. §§-ok a számvétség szervezetét írják elő. Az új szervezeti szabályzat javaslat a *számvédei* állásokat megszűnteti. A számvétség személyzete: főszámvéde, 3 első, 3 második oszt. számszít és 2 gyakornok. A javaslat a számvédeket törli a bizottsági tagok sorából.

A 103—133. §§-ok a házipénztár ügykörét szabályozzák.

A 134—149. §§-ok a mérnöki hivatal működési körét és ágait tartalmazzák. A mérnöki hivatal tisztviselői a 136. §. értelmében magánépítések tervét és költségvetését egyáltalában nem készíthetnek és magánépületek építését, mint vállalkozók nem vezethetik.

A személyzetet a következőkben állapítja meg a javaslat:

A főmérnök rendelkezése alatt:

- 1 okleveles építész és 1 építőmester,
- 2 mérnök,
- 1 rajzoló és esetleg egy napidíjas rajzoló,
- 1 írnök,
- 1 kutmester,
- 1 köztárgyhídi és más vállalati gépészek,
- 1 téglyázari művezető és felügyelő.

A 150—156. §§. a közegészségügy vezetéséről szól.

A 157—163. §§. a közlekvárt tennivalóit írja elő, mit sem változtatva a régi szabályzatban. Megjegyezzük itt, hogy ha az új javaslat annyira szereti a *fő* elnevezést, miért nem nevez meg főlevéltárost. Ezt annál inkább tehetné, mert a törvényhatóságoknál főlevéltárnok czime van a levéltár főnökének és közlekvártárnokot egyáltalában nem találunk, csak Debreczenben. Törlendő volna a közlekvártári segéd czím is, hanem helyette allevéltárnok vagy levéltárnok teendő, aki oklevél megszerzésre volna kötelezendő záros határidő alatt. Az nem kifogás, hogy nálunk magánlevéltárnok is van; ez az állás ugyanis ideiglenes, mert a megváltozott viszonyok szerint arra szükség nincs.

A 164—166. §§. az íktató, a 167—171. §§-ok a kiadó, végül a 172—206. §§-ok a bizottságok működési körét szabályozzák.

207—211. §§-ok a tisztviselők létszámát és fizetését állapítják meg. A javaslat a fizetéseket nem emeli, ellenben javadalmazások emelését a következőkben óhajtja:

„Ugy a tisztviselő, mint a segéd- és kezelőszemélyzet tagjai ezenkívül törzsfizetésük 10%-ának megfelelő hat évenkénti és három ízben ismétlődő korpótlékban részesülnek.

A tisztviselő akkor lép valamely állással egybekötött illetmények élvezetbe, mikor ez állásra megválasztatott, illetve kinevezetté.

Debreczen város tisztikara nem lehet kielégítve ezen tervekkel, mert köztük igen sokan vannak, akik joggal kérhetik a törzsfizetésük mérsékelt emelését a korpótlékon kívül. Ezek a tisztviselők nem kaptak fizetésemelését 1896-ban és bár hivatali állásuk magasabb fokú képesítéshez van kötve, fizetésük kevesebb vagy legalább is aránytalanul kisebb, mint azoké, akiknek állásához nem kell semmiféle kvalifikáció. (Itt nem a tanácsnokokat értjük, mert azok ez idő szerint mind bírnak kvalifikációval.)

Nem tartjuk helyesnek a hat évenként ismétlődő korpótlék rendszert. Behozatalát nem igazolja a felhozott ok, hogy a tisztjuttatás hat évenként történik. A törvényhatóságok mind hat évenként választanak és az országnak egyetlenegy törvényhatóságánál sincs a hatéves korpótléki rendszer, hanem a négy, vagy öt éves.

Egyébiránt ez a pont annyiban is homályos, mert nem jelzi, hogy mely időtől fog számitatni visszamenőleg a korpótlék. Nézetünk szerint minden tíz évet betöltött tisztviselőnek 1906-tól kezdve az öt éves korpótléki rendszer figyelembevételével két korpótléket kellene kapnia. Így van ez mindenütt, mert garasokodnak a gazdagabb Debreczen.

A 212 §. a napidíj fokozatokat állapítja meg. Nagyon helyes volna, ha a tiszteleti címeket viselő tisztviselők ugyanolyan napidíjakat kapnának, mint a valóságosak, nemcsak azért, mert egy rangban vannak ezekkel, hanem azért is, mert egyéb jövedelme tiszteleti állásuknak nincs.

*

Ezekben ismertetjük a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság javaslatát. Sok jót nem mondhatunk felőle, de a törvényhatósági bizottsági közgyűlés keze javíthat ezen a hosszú vajudás után megszületett javaslaton. Az átdolgozás becsületes szándéka megvolt, sajnos azonban, az alkalmommal sem sikerült egy oly munkát alkotnunk, mely évtizedekre szabott volna irányt. Mivel azonban a javaslat, különösen az ügykörök új beosztásában sok üdvös dolgot tartalmaz, hadd menjen a javaslat a közgyűlés elé, mely bizonyosan meglátja hiányait és igyekszik azokat komoly eszmecsere után eltüntetni...

Ezt annál is inkább óhajtják mindazok, akik közigazgatásunk menetét figyelemmel és érdeklődéssel kísérik, mert egy gondosan összeállított, a legkisebb dolgokra is kiterjedő szervezeti szabályzat utmutatása nyomán az ügyek gyorsan és jól bonyolíthatók le. A régi, mondjuk kilencz évvel ezelőtt készített szervezeti szabályzatot éppen azért kellett átneézni és javítani, mivel a gyakorlat több hiányt fedezett fel benne. Nem állítjuk, mert nem állítjuk, hogy az átdolgozott szervezeti szabályzat javaslat az összességi hibákat kiirtotta, de mégis javított valamit a régien és ha a törvényhatósági bizottsági közgyűlés részletesen átvizsgálja, a tárgyalás végén egy haszonnal használható szervezeti szabályzat lesz belőle.

A külterületi építkezésekre vonatkozó szabályrendelet tervezete.

Debreczen sz. kir. város 1905 szeptember hónap 30-ikán és október 2-án tartott közgyűlése tárgysorozatának 25-ik pontja alatt fel volt véve a tanácsnak a város külterületén való építkezésekre vonatkozó szabályrendeleti javaslata.

A közgyűlés azonban a javaslatot levette a napirendről oly megokolással, hogy a szabályrendelet tervezet nem volt kinyomtatva és a bizottsági tagok között beszérvetva. És éppen ez okból, jöellehet lapunk 1905 márczius hó 30-iki számában ezen szabályrendelet-javaslatot leközzöltük, most ismét közreadjuk azt *Magoss György* dr. tiszti főügyész ur jelentésével és lapunkat bizottsági közgyűlésünk valamennyi tagjának elküldjük.

A főügyézi jelentés és a szabályrendelet-javaslat így hangzik:

Tekintetes Tanács!

Köztapasztalati tény, hogy városunkban a beltekkel értékének hullámzása csökkenő irányzatot vett attól az időponttól kezdve, amint 1893-ban a Homok- és Csapókerben az állandó kintakás bizonyos feltételek mellett szabályrendeletileg megengedett.

Ez az értékdepresszió legmélyebb pontját a 160—8006/1897. bkgy. sz. szabályrendelet megalkotása után érte el, amikor is a régi beltekkel értéküknek 25—30%-át elvesztették.

A régi beltekkel tulajdonosaira nézve érzékeny anyagi károsodást magában foglaló ezen körülmény abban lett ökszerű magyarázatát, hogy a városnak az utcákat és köztereket is magában foglaló eddigi 675 kat. hold belterületre az előbb említett szabályrendelettel egy csapásra 3845 kat. holdra, tehát több, mint ötszörösére emelkedett fel. Majdnem meghátszorozódott egyszerre az a terület, ahol olyan lakóhelyek voltak létesíthetők, amelyek ha mindjárt nem is részeselet mindazoknak az előnyökben, mik a tulajdonképeni belvárosban fekvő lakásokkal együtt járnak, — de a jogi alapot, az előfeltételt megszerzte ahhoz, hogy a fejlődés, a benépesülés előhaladtával mindezeket az előnyöket (utczanyitás, szabályozás, járda, csatorna, világítás, iskolák stb.) igényelhesse meg is nyerte. Nagyon természetes, hogy a város lakosságának kevesebb igényű s kevesebb anyagi eszközökkel rendelkező része megrohanta ezt a felszabadult nagy területet, itt egykezett magának anyagi tehetőséghez képest tulajdonjoggal, vagy legalább bérben lakást szerezni. Aminek aztán csak ökszerű folyamánya lett az, hogy a belvárosban leszállott nemcsak lakbér, hanem a telkek értéke is. Mert hiszen az érték, az árakululás általános törvényei épen oly mértékben s elháríthatlan kénszerűséggel követelnek maguknak érvényesülést a telkek, mint bármely más természetű dolgoknál. Minél nagyobb a készlet és így a kínálat, annál kisebb lesz az érték, az ár. S habár városunk lakosságát a utolsó 10—15 év alatt természetes szaporodásától eltekintve is, néhány nagyobb köztetménynek itt elhelyezése folytán örvendéses növekedett, — mégis komolyan csak szólni sem lehet arról, hogy ez a néhány ezer főnyi szaporodás egészséges viszonyt létesített volna a beltekkel és lakások körüli kereslet és kínálat között. A beltekkel nagy mennyiséghez képest elenyészően csekély volt s az ma is a kereslet, — az árdepresszióznak tehát logikai kénszerűséggel be kellett következnie. De csak a régi, értékes beltekkel. Mert az 1897-ben beltekkelé minősített külterületek pusztán beltekkelé történt dekrétálásuk folytán értékükben enormisan emelkedtek. Addigi majorsági földek, lakhelyek felparcellázva, előbbi értéküknek száz, sőt kétszázszorost is elérték. Az a szabályrendelet a régi és új beltek között egy érték-átáramlási procsesszust indított meg, mely hosszú, százasodó folyású lesz. A régi beltektulajdonosok vagyonának egyrésze észrevétlenül, de megakadályozhatlanul átvándorol a város belterületéhez újban csatolt területek tulajdonosainak vagyonába.

S ez az érték-dimintói igazságtalanul sújta a régi belteket, amelyek annyi szárazdonát csaknem kizárólag viseltek az állami és községi terhekét és így szakszerűszen megszerzték a jogot mindazokhoz az előnyökhöz, amelyekhez most ezek az új beltekkel a szabályrendelet után egy tolvánással nyertek habár egyelőre csak virtuális,

de már itt-ott ma is érvényesülni törekvő jogot. Egyik-másik kertsgy — mint tudjuk — már ma is utczaszabályozást, közkutakat, világítást stb. követel.

Es hogy a régi beltekkel értékének eme tragikus alakulásába némi komikum is vegyüljön, mindazon intézmények költségének aránytalanul nagyobb részét, amik az újonnan kapcsolt beltekkel értékének emelésére hivatnak, — a régi beltekkel tulajdonosainak kell viselni a jövőben is. Mert iskolák építése, ugy arra, mint az utczák rendezésére szükséges területek megszerzése, ezeken fenntartása, majd járdák, közvilágítás létesítése stb. mind a házipénztár terhére történnek. Már pedig a községi pótdádnak aránytalanul nagyobb részét fizetik a régi beltekkel, mint ezekben az új beltekkelnek a tulajdonosai. Ami mellett még azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a város törzsvagyonának a házipénztárba befolyó jövedelméhez is legelső sorban és legnagyobb mértékben ezen régi beltekkel tulajdonosainak volna igényük, ha ezek a jövedelmek a községi szükségletek fedezésére nem használtának fel.

S ennek az igazságtalanság- és méltánytalanságnak eleje lett volna vehető úgy, ha abban a 160—8006/1897. bkgy. sz. szabályrendeletben kimondottat volna, — mint ahogy a Csapó- és Homokkerben a kintakás megengedő szabályrendeletben ki van mondva — hogy az ilyenféle költségeket maguk az itt beltekkelé minősített területek tulajdonosai tartoznak viselni.

Csakhamar azonban ezen szabályrendelet megalkotása után egy másik, ugy a régi, mint az új szabályrendelettel dekrétált új belteket, sőt városunk egész fejlődését komolyan veszélyeztető kalamitás merült fel. S ez abban áll, hogy a lakóhelyek alakításával nem maradtunk meg azon a közteret belül, amelyet a többször idézett 1897. évi szabályrendelet a város belterületére nézve megállapított, hanem kimentünk — különösebben a város keleti és délkelti részén — a közteret kívül fekvő ujosztású földekre s ezeken itt-ott telepek, majdnem falvak képződtek már is. A szegény embernek drága lett már a közteret belül fekvő terület is lakóhelyű s úgy gondolkozott, hogy miert adjon azon az ideális vonalon belül fekvő föld négyeszőg-öleért 4—3 koronát, amikor csak néhány lépessel odább ugyanazt a területet megkapja felényi áron. Vett tehát a közteret kívül, az ujosztású földön lakóhelyet. Indította erre az is, hogy míg a közteret belül 300 négyeszőgűnél kisebb telkek lakóházat építeni nem volt szabad, — addig az ujosztású földön semmiféle ilyen korlát előtte nem állott s építhetett 80—100 négyeszőgűl területre vagy amennyire egyáltalán akart, vagy amilyen telek megszerzésére a pénzéből tel.

Most aztán azt látjuk, hogy ezeken a telkeken egymás háttára építkeznek, a községesség és tűzbiztonság nagy hátrányára. És ha a hatásig itt akadályozólag körbe nem lép, városunk nem sok idő múlva a telepeknek egy olyan gyűrűjével lesz körülveve, amelyek a tűz és közbiztonság s a községességéget a legnagyobb mértékben veszélyeztetik s hátrányos befolyást gyakorolnak Debreczennek városias fejlődésére; hatástalanok maradnak mindazok a nagy költséget igénylő intézmények, amelyek épen ez cél megvalósítására terbe vannak veve s legközelebb megvalósítandók lesznek.

Ha a külterületeken megindult az építkezés, akadálytalanul tovább folyik, — nemcsak, hogy sohasem fog benépesülni s városá nem fog kifejlődni az a 3845 kat. hold föld, ami jelenleg a város belterületét képezi, de a város házipénztárát közvetve, sőt közvetlenül is tetemes költséggel terhelendi meg. Mert a rendezési költségekől eltekintve is, — a város semmi esetre sem fogja magától elháríthatni azon költségöbbletet, ami ezen telepeknek általános közigazgatása, rendőri felügyelete, népoktatási, tűzrendészeti, községességügyi stb. viszonyainak rendben tartásával fel fog merülni.

Amikor ezeket a nyomoruságos építkezéseket látom ott a külsőségeken, akkor az a meggyőződés is támad bennem, hogy ezekre az építkezésekre az illetők senkitől sem kérnek engedélyt, holott tudommal az építkezési szabályrendelet a tervek bemutatását s az engedély kikérését kötelezővé teszi a külsőségeken való építkezések re is.

Ez a sajnálatos és városunk fejlődését akadályozó állapot indított arra, hogy az alábbi szabályrendelet-tervezetet benyújtsam s kérem a tekintetes Tanácsot, hogy azt tárgyalás alá venni s elfogadás végett a bizottsági közgyűlést elterjeszteni méltóztatnék.

Építkezési szabályrendelet

Debreczen szab. kir. város külterületére.

1. §.

A jelen szabályrendeletben külterület alatt értetik Debreczen szab. kir. város határának az a része, amely a 160—8006/1897. bkgy. sz. szabályrendeletben bellerületnek minősítve nincsen.

2. §.

A külterületen új épület felállítására, valamint régi épületeken foganatosítandó olyan lényeges változtatásokra, amelyek az épület állékonyosságára s tűzbiztonságára befolyással bírnak, — építési engedély szükséges. Az építési engedélyt a mérnöki hivatal véleménye alapján a városi tanács adja ki.

3. §.

Az építési engedély kiadásáért benyújtandó kérvényhez csatolni kell:

a) a helyszínrajzot, megjelölve szabatosan méterekben, hogy az emelendő épület a szomszéd épületétől milyen távolságra fog esni,

b) az építmény tervrajzát az épület hosszának, szélességének, használati céljának s az építési anyag milyenségének megjelölésével,

c) végül meg kell jelölni a kérvényben a telket a telekjegyzőkönyv s a helyrajzi szám pontos kitételével.

4. §.

Az építési engedély érvényessége egy év. S ha az engedélyezett építkezés egy év alatt nem foganatosítottatik, az építési engedély meghosszabbításáért új kérvény adandó be.

5. §.

Az a legkisebb terület, amelyen állandó lakásul szolgáló épület emelhető:

a) kerti művelés alatt álló földeknél egy,

b) más művelési ággal bíró területeknél pedig három kat. hold.

6. §.

Az emelendő épületnek a szomszédos telken levő épülettől legalább 20 m. (10 öl) távolságra kell esni.

7. §.

A lakásul szolgáló épületek falazata csak téglá, vályog, vagy vert fal lehet. Földkunyhók emberi lakásul nem építhetők. Ez alól a szabály alól kivételt csak a városi erdőségek felújítására alkalmazott u. n. telepek által készített ideiglenes kunyhók képeznek.

8. §.

A lakóházakat a lakhatási engedély megszerzése előtt használatba venni nem szabad.

9. §.

A lakhatási engedélyt az építető kérvény efolytán s a rendőrkapitányság véleményes jelentése alapján a tanács adja. A vizsgálat költségét az építető viseli.

10. §.

Az építési és lakhatási engedélyek tárgyában hozott tanácsai határozatok ellen beadott felebbezések felett másodfokulag a közigazgatási bizottság, harmadfokulag pedig a m. kir. belügyminiszter határoz.

11. §.

A jelen szabályrendelet határozmányainak megsértése, vagy meg nem tartása kihágást képez s 10 koronától 200 koronáig terjedő s a szegényalapot illető pénzbüntetéssel büntetettik. A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén elzárásra változtatandó át. — Ezen felül az engedély nélküli építmény, ha a jelen szabályrendelet határozmányaiába ütközik, az építető költségén hatóságilag lebontattatik.

12. §.

A kihágási ügyekben elsőfokon a rendőrkapitány, másodfokon a városi tanács s harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Kassa Debreczenhez.

Nemrégén egy közös hadseregbeli hadnagy leszurta Klein Lipót nyomdászt, aki a szurás következtében meghalt. Ezen gyászos esetből kifolyólag Kassa sz. kir. város feliratot intéz a képviselőházhoz a katonai oldalfegyverek viselésé ellen. A felirat, melyet Kassa sz. kir. város városunk közönségéhez is elküldött pártolós végett, egész terjedelmében így hangzik:

Mélyen tisztelt Képviselőház!

A mai napon kelt határozatunk értelmében mély tisztelettel arra kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy méltóztassék törvényes intézkedéseknek életbeletétele végett a szükségesekeket megtenni arra nézve, hogy:

gy a cs. és kir. közöshadseregbeli, mint a m. kir. honvédség legénysége szolgálaton kívül *oldalfegyver nélkül*, mindkét rendbeli tisztuk tagjai pedig *polgári öltözetben tartozzanak megjelenni*;

továbbá, hogy a szorosan vett katonai büntetteknek és katonai fegyelmi vétségeknek kivételével a közös hadsereg és a honvédség tisztikarához és legénységéhez tartozó és tényleges szolgálatban levő egyének által elkövetett valamennyi egyéb nemű büntett és vétség miatt a rendes polgári törvénykezési eljárás a rendes bíróságok által ejtessék meg és hogy e büntények és vétségek nyomán a *szévegett katonai személyek a rendes polgári büntető bíróságoknak a hatásköre alá tartozzanak.*

Az ekkéig kérelmezett törvényes intézkedéseknek szükségese volta már rég óta annyira köztudattá vált, hogy fölöslegesnek véljük azt okolni. Csakis annak megemlítésére szorítokunk ezuttal, hogy mennyi véres kihágás, baleset és szerencsétlenség történt, mely már szükségtelemül és egyedül annak nyomán, hogy a cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség legénysége, továbbá mindkét rendbeli tisztuk tagjai szolgálaton kívül is, bármily komoly csel és igazok nélkül fegyverrel ellátva járnak-kelnek a fegyvertelen polgári népség között. Az a tény ellenben, amely szerint a közöshadsereg és a honvédség tisztikarához és a legénységhez tartozó s tényleges szolgálatban levő egyének által elkövetett büntettek és vétségek-közül azok is, amelyek nem szorosan vett katonai büntettek, vagy katonai fegyelmi vétségek, nem a rendes polgári, hanem a kivételes katonai bíróságok hatásköre alá tartoznak: az állampolgároknak a törvény előtt való egyenlősége jogelvével ellenkező olyan anakronizmus, amely egyrészt a demokratikus alapokon szervezett jogállamban képtelennek tekintendő s az ósdi kasszaelmélet tarja ébren, más részt merev válaszfal arra nézve, hogy az állampolgároknak egymás irányában fönálló viszonyai egyenlő büntető törvények szerint ítéltésenek meg és bíráltságának el és hogy ennek következménye gyanánt valamennyi állampolgárnak erkölcsi és jogérzése összehangatosatoson fejlődjék. Kérésünket a mélyen tisztelt képviselőháznak a haza és az állampolgárok közjávárt szellemelő tartó jóindulatába ajánlván, ma-radunk alázatos szolgáló *Kassa sz. kir. város közönsége.*

A hus drágasága.

Jó, öreg Menenius Agrippa, ha a római Campagna valamelyik mohos, korhadtt szarkofágjából feltápaszkodva körra indulna az alaposan megváltozott római birodalom szétföldadozott tájkáinak, bizony nagyokat nézne, hogy mennyire megváltozott minden, amióta nagy pihenőjére tért. A klasszikus redőkben álomló, sejtelmes tógák helyett, valóságos posztó-pánczéba szorított, esetlen alakokkal, a vígan, büszkén vágató diadalcserekek helyett otromba, túlközlő, büzlő automobilokkal találkozik az országotakon. Éppen csak az utszéli, aszottképi, faköszinű, beetszemű éhes emberek, kikkel találkozók — akkurat olyanok, mint akkor, régen valamikor. Mikor a lázadó népekkel már senkisémet bírt, mikor már nem fogott rajtuk a jó szó, a bölcs beszéd, okos intelem és akkor megjelent ő, Menenius Agrippa. Egy mesét mondott. A testről, a lázadó végtagokról, meg a — gyomorról. Igen, éppen csak a gyomor-

ról, arról, amelyik ha üres, erőtlenné, tehetetlenné lesz mind a lázadó, hősökdő végtag, elnémul a legkésebben szóló nyelv, érzéketelelű butává a legzseniálisabb agy, — mert üres, éhes a gyomor. És a jó öreg Menenius Agrippa büszbeségtől ragyogó szemekkel emlékezik arra, hogy milyen nagy hatása volt akkor ennek a mesének. Szó, hang nem esett többé. Végtagok, agy, ész, — mind munka után, békés munka után indult. Dolgozni. Hogy ne éhezétek a gyomor. Bizonyos, így gondolta a jó öreg, hogy éppen így van ez ma is. Meséje hat. Mert fő a gyomor. Az erő. A munka.

De csalatkoznék is az öreg, ha idekerülve a mi szépséges városunkba, úgy egy kicsit körülnézte. Ki is történ-dik a gyomorral? Ki mit bánja, hogy maholnap latifundium főr legyen az, vagy legalább is zseniális banksikasztó, ki megengedheti magának azt a fényűzést, hogy pld. fillét élvezzen. És ki mit bánja, hogy a város lakosságának középosztályában — az alsóbb osztályokról, szegényebb emberekről nem is szólva — maholnap ismeretlen fogalomná lesz a hus, mert tisztességes, becsületes ember, polgári viszonyok között élő lakosa a városnak — és legyen bár aránylag elég szép jövedelme — nem bírja el a mai husárak drágaságát. Nem jelszó ez ma már, mi úgy incidentaliter felmerült, aztán felkapták, felfújták napi szenzációvá — komoly alap nélkül, hanem szomorú valóság. Valami uton-módon segíteni kellene a bajon, mely mindnyájukat sujt. Mert mi méltányoljuk a mészáros mesterek helyzetét, de az még sem járja, hogy méregdrága áron fizetteték meg portékájukat.

Jó lenne, ha a hatóság venné kezébe az ügyet, mint a fővárosban és akkor talán valamiképpen segítve lenne a bajon.

Utmutató a városházan.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsülést hétfőn és csütörtökön délelőtt tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtt tartja üléseit. Az árvaszéki eladóktól feleket felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10—12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja üléseit.

Az íktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházan. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9—12-ig.

A hivatalok és azok számára a városház 16-és mellékkapui alatt kifüggesztett táblákon jellemez vannak.

Debreczen multjából.

Szentpéteri János debreczeni prókátor conditió.

Szentpéteri János prókátor, hogy a Prókátorság tisztében a debreczeni törvényeseken kiállhasson a következő Conditiót fogadta 1607 május 22-ikén eorom senatu:

Elsőben. Mivelhogy Bíró Uram az esküdt bírák, a Tanács jó lelki esméret szerint, mit az Úr Isten az ő

kegyelmek értelmét adta, és adja, szokták az Törvényt tenni, mikor Biró Uram, vagy esküdöt bírái az meglett törvényt az két fél között kimondják, az törvény kimondás után ellene ne szólljon, s ne urgeálja, hogy imigy vagy amugy vagyon, és melyéky kellett volna lenni, hanem mindenben a törvény utját és a Város törvényét kövess.

Másodsor. Mód nélkül való exceptiókkal, és felettéb való sok szóval, az bírák elínségét ne obstruálja, hanem a dolgot directe és rendesen proponálja.

Harmadsor. Mikor az ellene való Prókátor vagy Priczipális felel, csesden egyik az másik szavát meghal-gassa, ellenben addig ne szólljon módnélkül, hanemha szavát elvígzi.

Negedszer. Minthogy a Debreczen szabadsága az, hogy itt lakos Nemes ember, ugyanczen Városban lakó polgári rendet, a törvénybeli dologgal egyező és egyet-leny, s annak terhét egyaránt viseli, azt megtartani az Törvény dologban tartozik.

Öltdsör. Mivelhogy a Debreczeni Biró és tanács semmit mód nélkül cselekedni nem szokott, mikor valakinek a bírósághoz leszáll, minden mód nélkül való dologért tör-vénybe nem fogja, és velek ne háborogjon, hanem szokott rendével tartsa, mind a bírákat, mind tanácsbélieket, mind törvényéletben s minden időben, az ő szent beütésleti is ügy léssen meg, ő mig a Városnak és bíráknak szolgálni köteles légyen.

Hatodsor. Hogy valami a Város szabadsága, annak megtartására és oltalmazására köteles légyen.

Ismét a perek dolgában:

Az kisebb s az ki nagyobb és tandem proportionem érdem szerint és jutalom taxat vegyen szolgáltyába és érdeme felett senkit se erőltessen, lelkiismeretén kívül. A szolgálátánál legfelsőbb taxája legyen 5 ft.

Annak felette, mikor egyszer megfogadja valamely fél, ha remediummal él, el ne álljon mellőle, ha nem finali-ter megszünt, vége szakad, azon egy szerződésre szolgál-tyon, utána ismert rendszerint 3 ft, 2 ft.

Ezeket pedig ne tsak ő, hanem minden egyébbe itt való Prókátorok megtartsák, penigler kiváltképpen Szent-péteri János és a többi is meg nem tartja, azokat in toto vagy in parte revélálja, tisztétül elmaradnak.

Szentpéteri János és a többi prókátorok be is tartották a regulákat és panasz e tekintelben nem merült fel ellenük.

Hirek.

— **Városunk adófizető polgárainhoz.** Minden adó-fizető polgár tudja, hogy városunk háztartásának egyen-sulya a pótdó befizetésétől függ. Kérjük tehát közön-ségünket, hogy pótdóját befizetni el ne mulassza. Amily hazafias kötelesség az országgyűlés által meg nem szavazott adók befizetésének megtagadása, a válságos időben két-szeres polgári kötelesség a pótdó beszoolgáltatása. Nem áll ugyanis senkinek érdekében a házipénztárt zavarba hozni, ami pedig igen könnyen bekövetkezhetik a pótdó be nem fizetése esetén. Városunknál nagy a pótdó tar-tozás, valamint a bérleti összegek is nehezen folynak be a házipénztárba. Ne feleddük el azt sem, hogy a törvényes rend visszaálltával az állami adókat gyorsan be fogják hajtani és akkor nagyon terbes lesz a felszaporodott, hátra-lerakott közköltő kiifizetése. Kérve kérjük a közönséget, hogy

igyekezzék a várossal szemben fennálló tartozásaitak ki-egyenliteni, nehogy a város kénytelen legyen a törvényes eszközök igénybevetelével azokat behajtani.

— **A szegedi átirat.** Szeged sz. kir. város törvényhatóságí bizottsága tudvalevőleg azt határozta, hogy a katonai zenekartól megvonja az eddig adott segélyt a Gotterhale osztrák himnusz játszása miatt. Szeged határozatát most átküldte pártolás végett városunkhoz is. A tanács a határozatot véleményadásra kiadta a jog-és pénzügyi bizottságnak.

— **A Zilahi pályázat eredménye.** Zilahi Gyula színgazgató tudvalevőleg pályázatot hirdetett egy színmű megírására. A pályázati dolgozatokat bíráló bizottság f. hó 10-ikén tartott ülésében tett jelentést a pályázat eredményéről. A beérkezett 13 pályamű közül a bizottság szótöbbséggel megosztotta a jutalmat a *Ifju Csokonai* és *Lilla* cz. művek között és dicséretesnek mondott két más pályaművet. Az *Ifju Csokonai* cz. mű szerzője *Homonnay Albert* nagyváradi ügyvéd-jelölt, míg a *Lilla* cz. mű szerzője eddig ismeretlen, mivel nevét csak az esetben kívánja nyilvánosságra hozni, ha a díjat elnyeri.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog-és pénzügyi bizottság f. hó 10-én ülést tartott a *viz-vezeték* ügyében. Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnökölt és a bizottsági tagok szék számban jelentek meg a fontos kérdés tárgyalására. A bizottság hosszu vita után által-ánosságban elfogadta Aczél Géza főmérnök javaslatát, melyet részleteiben a jövő héten fog tárgyalni.

— **Pályázat kertészi állásra.** Dévaványa község előjáróságának kertészi állásra hirdetett pályázatára, mely lapunkban olvasható, külön is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Elektromos központi telepek.** Építette *Ganz és Társa* vasöntő és gépgyár részvénytársulat Budapestben. Ilyen czímen egy képekkel gazdagon ellátott díszes füzetet kaptunk a világhírű Ganz és Társa gyártól, melyben mindama elektromos telepeket megtaláljuk, melyeket ez a hatalmas részvénytársaság épített. Válságos büszkesége hazánknek ez a szolid alapokon dolgozó részvénytársulat és dicsősége hatalmas fejlődésű gyárparancznak. Jóleső érzéssel ajánljuk ezen rész-vénytársulatot mindazoknak, egyeseknek, városoknak és vállalatoknak, mert meg vagyunk győződve, hogy a legmagasabb technika eme bámu-latos berendezésű gyártelepe a legmesszebbmenő igényeket is kielégíti.

— **Menetrendváltozás** Október 1-jétől kezdve tudva-levőleg a téli menetrend szerint közlekednek a vonatok. A téli menetrend változásai között bennünket érdeklő közelebb-ről is van. Ugyanis a Debreczenből Hadház—Nyiregyháza felé reggel induló szerencsi személyvonat később indul, és pedig: reggel 8 óra 13 perczkor induló vonat október 1-től 8 óra 51 perczkor indul s így csatlakozást nyer a Nagykaroly felől érkező gyorsvonathoz.

— **Makkoltatási ajánlat.** *Nagy Jakab* sertesereskedő beadványt intézett a tanácshoz, melyben a paczi és bánki erdőségek idei makkoltatási jogáért 1200 koronát ajánlott meg. A városi tanács az ajánlatot f. hó 12-ikén tartott ülésében nem fogadta el, mivel a makkoltatási jogot szentes darabonként 2 koronában állapította meg. A hajtócézdelukát a mezőrendőrkapitányság adja ki.

— **Az orvos-gyógyyszerés egyetléb.** A debreceni orvos-gyógyyszerés egyetléb f. hó 14-ikét délután 5 órakor ülést tart saját helyiségében. Ez alkalommal Tüdös Kálmán dr. főiskolai orvostanár olvas fel a tudóvszéről

— **Szüret és vásár.** Egyikről sem irhatunk dicséretes dolgot. A szüret Debreczenben és vidékén nem elégitette ki a szőlősgazdák várakozását. Sem mennyiségre, sem minőségre nem ütött be a termés. A vásár lanyha, aminek oka az, hogy kevés a pénz. Ugy mondják, hogy ennek daczára a juhok jó áron keltek. Egyéb jószágban a felhaj-tás és vételkedv közepes volt. Kétségkívül élenkebb lesz a kirakóvásár, mert igen sokan most szerzik be a téli szük-ségeiteiket.

— **Az izraeliták iskolai segítése.** A városi közgazgatási bizottságtól átérekelt a tanácshoz az ügyvezető kultuszminiszter rendelete, mely szerint megállapítja, hogy a statusquo ante alapon álló izraelita hitközség részére folyósítani rendelt 13,400 korona évi iskolai, valamint az iskolaépítési segélyét a statusquo ante és az aut. orthodox izraelita hitközségek között a tagok számarányához képest megadandó. A tanács e héten tartott ülésében kimondta, hogy a segély mérvének megállapítása a két felekezetnek saját belügye, felhívta emélfogva a két felekezetet, hogy az arány tekintetében egymás közt állapodjanak meg, mert addig a segélyt nem folyósíthatja.

— **Adomány.** A városi tanács a lugosi ev. ref. hitközség templomának építésére 50 koronát szavazott meg.

— **Élelmiszerhamisítók.** A tanács e héten tartott ülésében helybenhagyott néhány büntetést, melyet a bűnügyi osztály szabott ki egyes lelkiismeretlen élelmiszerhamisítóira. Csakis így lehet a kelletlen hamisításokat és a romlott élelmiszerárulokat a becstelés eladásra szokattni. A budapesti lapok az élelmiszerhamisítók nevét is közlik, ami nagyon helyes, mert a nagyközönség így módon elkerülheti a gyanus és az egészségre veszedelmes áruk megvásárlását.

— **A debreczeni jótékony nőegyletől.** A debreczeni jótékony nőegylet f. hó 8-ikán tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a városi tanács átirata értelmében az idén is elvállalja a népkönya vezetését. A népkönya helyisége az idén a Bethlen-utca 3. számú házában lesz. A városi tanács javaslatára Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 5000 koronát szavazott meg a népkönya céljaira. Kérjük azonban városunk közönségét már most, hogy vegye szerető gondjaiba a szegények asztalát, mert az előirányzott összeg nem lesz elegendő, főleg most, midőn a piaci árak emelkedtek és még mindig emelkedőben vannak.

— **Építőkövek — üvegöl.** Az üveg és vasból való drága és nehézkes ablakkonstrukciók helyett, amelyek különösen a vasbeton építkezéseknél válnak szükségessé, rövidesen az üvegépítőkövek lesznek használatosak, amelyek, akár csak a csementépítőkövek, könnyen beilleszthetők a falba, sőt az épület minden részébe is. Éppen csak meg kell statikai szempontból felélni a követelménynek, hogy kiállja ugyanazt a nyomást, mint az építkezéseknél alkalmazott más beton-anyag. E követelményeknek megfelelő volna a Falconnier-systema szerint készített üvegépítőkö, amint azt a müncheni kir. technikai főiskola laboratóriumában végzett kísérletek beigazolták. Meg van az előnyük, hogy tejűveghez hasonló mértékben átbocsátják a világosságot, megtartják tisztaságukat és hogy minden kö belsejében egy levegőtől elzárt ürt tartalmaz, ami kiváló izolator a hideg ellen szemben.

— **A gyümölcsről.** Érdekes és sokban megszivélésre méltó cikket közöl egy szaklap a gyümölcsről. Vegyi vizsgálat kiderítette, hogy a gyümölcs mint eledel az éhséget csillapítja nygan, de rendszeres táplálkozásra teljességgel nem való. Ahoz, hogy az emberi szervezet a test naponkénti táplálására szükséges fehérvér és szénhidrátot elegendő mennyiségben megkapja, naponként husz kiló gyümölcsöt kellene megenni, amivel azonban 18 liter folyadék is kerül a szervezetbe. Már pedig ezt huzamos ideig az ember ki nem bírja. A gyümölcs inkább esemegének való, mint tápláléknak és aki szereti az egészséget, jól teszi, ha okosan és vigyázva él vele. Nem lehet eléggé ajánlani az embereknek, hogy a gyümölcsöt, ha csak lehet, meghámozza egyék. A gyümölcs héja, akár hogy megmosuk is, tele van ártó baktériummal, amely szorosan odatapad, sőt befúrja magát, úgy, hogy csak a gyümölcshéjjal együtt lehet eltávolítani. A gyümölcs kemény magját sohasem szabad lenyelni. Statistika bizonyítja, hogy a belek megbetegedésének jelentős része lenyelt gyümölcsmagból származott. Ami meg azt a kérdést illeti, hogyan egészségesebb a gyümölcs: nyersen-e vagy főzve, a cikkből a főtt gyümölcsöt ajánlja inkább, mert a nyers nehezebben emészthető és a szervezet ellenálló erejét gyöngíti, főként némely ragadós nyavalyval, mint például a tífusszal és a koleralával szemben.

Szerkesztői üzenetek.

Építő. Cikkelyére a következőket választjuk: A debreczen—sámsón—nagykálói vasut vonal kiépítésének terve immár befejezett dolog és rövid idő múlva vigan zónázhatunk a Nyírség szívébe, mivel a tervekét és építést az ügyvezető kormány helybenhagyta. A vasut tehát bizonyára kiépül, más kérdés azonban az, vajjon a vasut mentén ad-e a város villatelepeket vagy ad-e területet valamely építővállalatnak tisztviselőlepel benutására. Az ön terve kétségtelenül szép és ha illetékes helyen bemutatja, bizonyára figyelem veszik. Mi e kérdésben még állást nem foglalhatunk, mert nem ismerjük a városi tanács ide vonatkozó szándékát. A magunk részéről cikkelyének minden sorával egyetértünk és hogy még most közöljük, méltóztassék annak tulajdonítani, hogy a cikkből három egymásután megjelent számunkat teljesen lefoglalnánk. Legjobb volna a cikkből lényegét kivenni e nagy dolgozatból és akkor mi szívesen leközzöljük az összevont tartalmat. Szíves érdeklődését egyebértünk köszönjük és nagyon örülünk, hogy ön Nagyerdők fejlesztését oly annyira gondjaiba vette. A kéziratot megőrizzük és alkalom adtán átadjuk.

Bejelentő. Méltóztassék a bejelentő hivatalhoz fordulni, ahol a felvilágosítást bizonyára megadják készséggel, de nekünk se időnk, sem alkalmunk nincs arra, hogy a kérdészetnek lakását kikérjük.

Remény a jövőre. A tartalommal egyetértünk, de politikai cikkbelyeket nem közölhetünk. A másik cikkből jönni fog, mikor a kérdéses ügy tárgyalás alá kerül.

W. A. Szepesbela. Multkori üdvözlözetet köszönöm és jöveletet a télen várom.

Szerkesztő. A magam részéről szívesen beleegyezem, de esetleges kellemetlenségek kikerülése végett méltóztassék a Pesti Hírlap szerkesztőjéhez fordulni, mert elsősorban tőle függ az engedély megadása.

Bizottsági tag. Debreczen sz. kir. város szabályrendeleteinek gyűjteménye nemskóra meg fog jelenni könyvalakban.

3870.
1905.

Pályázati hirdetmény.

Déványana közég tulajdonát képező mintegy 13 hold faiskola kertben a kezelő, illetve I-ső kertesi állás 1906. évi január 1-én megüresedik; felhívjuk azon egyéneket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg írott pályázati kérvényüket, eddigi alkalmaztatásukat, képzettségüket feltüntető bizonyítványokkal felszerelve 1905. évi november 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe nem vehetjük.

A szállóoltas-kezelésben teljesen jártas egyének előnyben részesülnek.

Az állás javadalmasa a következő:

1. Természetben lakás a telepen.
2. A közpénztárból évnegyedes utólagos részletekben évi 400 korona.
3. Az általa végzett gyümölcsfa- és szállóoltások értékesítési árának 10%-a, továbbá a szálló termésből befolyó 5%.

Déványana, 1905 október 9-én.

Erdeályi Kálmán,
főjegyző.

12.606.
1905.

Makk árverési hirdetés.

A Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező Pacz és Bánk erdő makk termése 1905. év október hó 7. napján d. e. 10 órákor makkoltatás céljából a városház nagy tanács termében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatik; miről az érdeklődők azon meggyezéssel értesítettek, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők s az árverelő által a kiküldtési ár 10%-a készpénzben az árverelőtől a bizottság kezébe letendő.

Debreczen, 1905 szeptember 28.

A városi tanács.

13.178.
1905.

Hirdetés.

A Pacz és Bánk erdőségeken gyakorolható makkolatás tárgyában.

A város tulajdonát képező Pacz és Bánk erdőségeken termelt makknak értékesítése elrendelvé, értesítettik a jóságartó gazda közönség, hogy sertéseit és juhait (két darab juhot véve egy számosnak) darabonként két korona makkolatási díjnak előleges lefizetése mellett, ezen erdőségekre behajthatja és ott az előírt feltételek mellett az 1906. évi március hó 1-ső napjáig járathatja.

Jelentkezni lehet a mezőrendőrkapitányságnál, ahol a makkolatási díjak is lefizetendők.

Figyelmetetnek az illető kaszáló birtokosok, hogy a díjakat ugy sertéseik, mint juhaim után ők is kötelesek megfizetni, különben ha jószágaik kaszálójuk területén kívül találtatnak, mezőrendőri kihágás miatt felelősségre vonatni és büntetni fognak.

Debreczen, 1905 október 9. A városi tanács.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutányosabban és jótállás mellett eszközi PÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kosuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek

a legnagyobb választékban kaphatók,

Eredeti francia és angol gyártmányok.

Ruhafestő

és vegyszerei tisztító intézet

HARABÉCZY

ANTAL

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű

Gőzmosóda!!!

Angol plaidék és takarók,
svéd bőrkabátok BORSOS
KATÁNÁL.

Uri divat, kalap és fehérnemű
üzlet Békés Lajos Debreczen,
Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-
ház. Angol női bluzokat, férfi
fehérneműeket és kelengyéket
mérték szerint a legszebb kivitel-
ben készit.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat
kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

című heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és csinos kivitelű hirdetések egész héten át a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerezni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.

Aján legjobb minőségben a tavaszi idényre kerítészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket, kert-i vasutatók, gyermek-kocsik, fűrészláták, jég-szekerények, vas- és rezubatorok, peronospora- és kert-i focskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tükresz kerítés-huzalok, építkezéshez vasgerendák, vas- és porcelán-kályhák, utóbbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) botétek. — Legelőszöb bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYÖR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselőt: Debreczen és Hajdúmegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **Karmantus** és **oszmöszölt** Czemencsövek, Csatornázás.
Beton és Graniito Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.